

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

UNIÓN EUROPEA
Fondo Social Europeo

el FSE invierte en tu futuro

IES G. TORRENTE BALLESTER
Rúa Herminia Faríña, s/n
36003 PONTEVEDRA
Tfno.: 886159156 – Fax: 886159157

PLAN DE ORIENTACIÓN ACADÉMICO- PROFESIONAL

CURSO 2016-2017

XEFA DO DEPARTAMENTO: BENITA-VICTORIA MARTÍNEZ JORRÍN

INDICE

	pax
1.- Introducción	3
2.- Contextualización e características do centro	4
2.1 Alumnado	5
2.2 Composición e funcións do Departamento	5
2.3 Calendario de reunións	8
3.- Obxectivos xerais e accións prioritarias	10
4.- Ambitos de actuación	13
4.1 Plan de Atención á diversidade	13
4.2 Plan de Acción Titorial	18
4.3 Plan de Orientación Académico-Profesional	21
4.4 Actuacións coas familias	22
4.5 Actuacións cos Centros Adscritos	23
5.- Metodoloxía	24
6.- Distribución temporal de actividades	24
7.- Recursos	28
8.- Avaliación	29

1.- INTRODUCCIÓN.

As bases da educación sinaladas no Informe á Unesco da Comisión Internacional sobre a educación para o século XXI son: Saber, saber facer, saber ser e saber convivir. Sinalase tamén no informe que fronte ós numerosos desafíos do porvir, a educación constitúe un instrumento para que a humanidade poda progresar cara os ideais de paz, liberdade e xustiza social.

A estratexia Europea sobre discapacidade (2010-2020) propón unha educación e unha aprendizaxe permanente e inclusiva para todo o alumnado, e así lograr unha plena participación na sociedade das persoas con discapacidade.

A Lei orgánica 8/2013, de 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa (LOMCE) establece o principio de equidade que garanta a igualdade de oportunidades para o pleno desenvolvemento da personalidade, a inclusión educativa, a igualdade de dereitos que axuden a superar calquera discriminación e accesibilidade universal á educación. Así mesmo establece nos apartados:

I.- Todos e cada un dos alumnos e alumnas serán obxecto dunha atención, na busca do desenvolvemento do talento.

II.- As familias son as primeiras responsables da educación dos seus fillos e por ilo o sistema educativo ten que contar ca familia.

III.- Equidade e calidade son caras da mesma moeda. O sistema educativo ten que dar prioridade a eliminar calquera atisbo de desigualdade. A calidade é un elemento constituente do dereito á educación.

IV.- As habilidades cognitivas, sendo imprescindibles, no son suficientes, é necesario adquirir desde idades temperas competencias transversais, como o pensamento crítico, a xestión da diversidade, a creatividade ou a capacidade de comunicar, e actitudes clave como a confianza individual, o entusiasmo, a constancia e a aceptación do cambio.

A orientación, tal e como se recolle no Decreto 120/98 do 23 de Abril, polo que se regula a Orientación educativa en Galicia e na Orde do 24 de Xullo do 99 que desenrola dito Decreto, enténdese como un proceso que inclúe a toda a comunidade educativa, que comeza dende a escolarización do neno/a e remata o finaliza-las ensinanzas non universitarias.

Trátase de un proceso global que integra aspectos relativos o desenvolvemento persoal, os procesos de ensino aprendizaxe, e a toma de decisións.

O modelo de orientación elixido é un modelo sociopsicopedagóxico no senso de que sitúa prioritariamente o problema nas características do contexto de interacción e no só no alumno como única fonte do problema (modelo clínico).

Neste modelo non ten cabida unha orientación entendida como intervención puntual, remedial e sistemática e como tarefa exclusiva do orientador. A orientación debe enfocarse como unha actividade dentro do currículo escolar de forma que sexa unha tarefa compartida por todos os compoñentes da comunidade educativa.

Tendo en conta os referentes mencionados, elaborase a programación que a continuación se presenta.

2.- CONTEXTO E CARACTERÍSTICAS DO CENTRO.

O IES Gonzalo Torrente Ballester de Pontevedra sitúase na bisbarra da capital de provincia. Conta con tres centros adscritos de Educación Primaria pertencentes a dúas parroquias rurais do concello: o CEIP A Carballeira de Lourizán, e o CEIP San Martiño e o CEIP de Cabanas de Salcedo, recibindo alumnado en menor medida doutros centros de Primaria de Pontevedra, como o CEP Campolongo, CEIP Praza de Barcelos, etc. No Bacharelato recibe alumnos de concellos limítrofes como Soutomaior, Marín, Vilaboa, etc. Conta tamén con alumnos procedentes doutros países.

A oferta educativa do IES abrangue a Educación Secundaria Obrigatoria e as modalidades de Humanidades e Ciencias Sociais, e Ciencias de Bacharelato. Impártense tamén o Ciclo Superior de Proxectos de Edificación da familia profesional de Edificación e Obra Civil .

O claustro de profesores está formado por 61 persoas (das que 24 son provisionais e/ou interinas), ás que hai que engadir dous administrativos, tres

conserxes e tres persoas que se encargan da limpeza das instalacións. O equipo directivo está formado polo director, a vicedirectora, a xefa de estudos e o secretario. Os outros órganos de goberno son o Consello Escolar e o Claustro de Profesores.

No que toca ó equipamento cóntase cunha Sala de Profesores, unha Sala de Titoría, despachos de cargos directivos, Secretaría, Conserxaría, Salón de Actos, Biblioteca, dúas Aulas de Informática, Aula de Audiovisuais, Aula de Música, Departamentos, Laboratorios, Ximnasio e campos deportivos.

As clases ten lugar os luns e xoves de 8:30 a 15:00 horas e os resto dos días de 8:30 as 14:10 horas. Os ciclos ademais teñen horario de tarde os mércores de 16:00 a 19:30 horas.

2.1.- Alumnado

O número total de alumnos matriculados para o curso 2016-2017 (no momento de redactar a programación) é de 572. A distribución por etapas e cursos é a seguinte: 329 na ESO, tres grupos de 1º ESO, catro grupos de 2º ESO, tres grupos de 3º ESO e tres grupos de 4º ESO. En Bacharelato están matriculados un total de 221 alumnos. En primeiro de Bac distribúense en cinco grupos, dous de humanidades e ciencias sociais e tres de ciencias. En segundo de Bacharelato hai catro grupos, dous de humanidades e ciencias sociais e dous de ciencias. No ciclo superior cúrsano 28 alumnos, 18 en primeiro curso e 10 en segundo.

2.2-Composición e funcións do departamento de orientación

No Decreto 120/1998, do 23 de abril, polo que se regula a orientación educativa e profesional na Comunidade Autónoma de Galicia, e posteriormente na Orde que o desenvolve (24 de xullo de 1998), considérase que o Departamento de Orientación constitúe, dentro de cada centro, o garante de que a orientación, entendida como proceso que inclúe a toda a comunidade educativa que comeza no momento da escolaridade e remata ó finaliza as

ensinanzas non universitarias, forma parte esencial da actividade educativa sendounha vía de asesoramento permanente ó profesorado e ás familias. Este carácter de Continuidade que posúe a orientación implica a necesidade de establecer un plan de actuación común dos departamentos de orientación dos institutos de educación secundaria cos departamentos de orientación dos centros que teñen adscritos. Neste senso, o artigo 3º de dito decreto establece a composición do Departamento de Orientación dos I.E.S.

No claustro do 7 de setembro de 2016 a dirección propón que segan os mesmos membros non natos do departamento de orientación do curso anterior no presente curso. A orientadora solicita que sexan voluntarios dentro do grupo de titores, e si é posible que pertenzan a departamentos unipersoais, para que non teñan sobrecarga de reunións.

A composición do departamento do IES G.Torrente Ballester para o curso 2016-2017 é a seguinte:

- Xefa do departamento: B.Victoria Martínez Jorrín
- Profesora de Pedagogía Terapéutica: Mª Dolores Ortigueira Hermida.
- Profesora do Ámbito Socio-Lingüístico: Cristina Ogando Díaz
- Titor do Ámbito Científico Tecnolóxico: Mª José Mariño Piñó
- Profesora da área de formación e orientación laboral: María Isabel Martín García.
- Orientadora do CEIP de Cabanas:Sabela Torres Quelle.
- Orientador do CEIP de San Martiño : Carlos Teijeiro Agra
- Orientadora do CEIP A Carballeira:Rosa Fuentes Gil.

O mesmo tempo no artigo 6º do mencionado decreto e no art. 5º da orde que o desenvolve asígnanselle as seguintes funcións:

- a) Valorar as necesidades educativas, no ámbito da orientación, dos alumnos e alumnas do seu contorno e deseñar, desenvolver e avaliar programas específicos de intervención.
- b) Elaborar, de acordo coas directrices establecidas polas comisións de coordinación pedagóxica, as propostas do plan de orientación académica e

profesional, e do plan de acción tutorial dos centros, así como coordina-lo profesorado e ofrecerlle soporte técnico para o desenvolvemento destes plans.

c) Participar na elaboración dos proxectos educativo e curricular do centro, incidindo nos criterios de carácter organizativo e pedagóxico para a atención do alumnado con necesidades educativas especiais e nos principios de avaliación formativa e, cando cumpra, na adecuación dos criterios de promoción.

d) Diseñar accións encamiñadas á atención temperá e á prevención de dificultades ou problemas de desenvolvemento ou de aprendizaxe derivadas tanto de condicións desfavorables como de altas capacidades que presenten os alumnos e as alumnas.

e) Participar na avaliación psicopedagóxica e no deseño e desenvolvemento de medidas de atención a diversidade.

f) Facilitarlle ó alumnado o apoio e asesoramento necesarios para afrontar os momentos escolares máis decisivos ou de maior dificultade, coma o ingreso no centro, o cambio de ciclo ou etapa e, cando corresponda, a elección de optativas ou de itinerarios formativos, a resolución de conflitos de relación interpersoais ou a transición á vida profesional.

g) Impulsar a participación do profesorado en programas de investigación e innovación educativa nos ámbitos relativos a hábitos de traballo intelectual, programas de ensinar a pensar, habilidades sociais, técnicas de dinámica de grupos e en calquera outros relacionados co seu ámbito de actuación.

h) Promover a cooperación entre o centro e as familias, implicándoas no proceso educativo dos seus fillos.

i) Favorecer o proceso de maduración vocacional orientando e asesorando o alumnado sobre as súas posibilidades académicas e profesionais, así como as ofertas do seu contorno que lle faciliten elixir responsablemente.

j) Coordinar a orientación laboral e profesional con outras administracións ou institucións.

Funcións que determinan a liña de intervención e das que se desprenden os obxectivos que desde o departamento de orientación prográmanse para o actual curso 2016-2017

2.3 Calendario de reunións

O día de reunión do departamento, tal e como recolle a *Orde do 4 de xuño de 2012, no punto 3*, levarase a cabo fora do horario lectivo a lo menos unha vez ó mes.

Intentase que a hora de reunión favoreza os membros non natos do departamento, xa que eles teñen que asistir tamén as reunións dos seus departamentos correspondentes.

Durante o presente curso o día e a hora da reunión, acordada por todos os membros na reunión do día 30 de setembro de 2016 , será os Luns ás 17:00 horas.

Como ven sendo habitual, as reunións cos/as orientadores/as dos CEIPs adscritos , levaranse a cabo ás 9:20 horas do día da semana que mellor conveña a maioría.

Unha vez ó mes a reunión dedicarase a facer o seguimento da programación.

Non obstante, nos meses de xuño e setembro celebraranse as reunións que sexan precisas para a elaboración da programación anual do curso, da memoria final e das propostas que correspondan a programación xeral anual.

De cada reunión a xefatura levantará acta deixando constancia dos asistentes e dos acordos adoptados.

Co profesorado titor, ó non ter posibilidade de establecer unha hora de reunión, por falta de recursos humanos, a comunicación será establecida nos momentos que lles permita o seu horario de forma presencial no departamento, e en calquera momento a través do correo electrónico.

Ca Xefatura de Estudos manteranse todas as reunións que se requiran, dentro da dispoñibilidade do noso horario.

Tamén se manterán reunións coa Traballadora social, coa responsable do Secretariado xitano, ca Asociación Meniños e con cantos responsables de institucións externas ó centro se requira manter contacto, co obxectivo de mellorar o proceso educativo do alumnado. Nestes últimos casos as reunións serán en horario previamente establecido, dependendo das necesidades do alumnado.

Horario do departamento de Orientación

	Luns	Martes	Mércores	Xoves	Venres
9:20 10:10		XEFATURA DPTO		DPTO. ORIENTACIÓN	
10:10 10:25	TITORÍA ALUMNOS	TITORÍA ALUMNOS	Recreo	GARDA RECREEO	TITORÍA ALUMNOS
10:25 11:15	DPTO. ORIENTACIÓN	DPTO. ORIENTACIÓN		DPTO. ORIENTACIÓN	DPTO. ORIENTACIÓN
11:15 12:05	DPTO. ORIENTACIÓN	DPTO. ORIENTACIÓN		DPTO. ORIENTACIÓN	DPTO. ORIENTACIÓN
12:05 12:30	TITORÍA ALUMNOS	TITORÍA ALUMNOS		GARDA RECREEO	TITORÍA ALUMNOS
12:30 13:20	DPTO. ORIENTACIÓN	GARDA AULA CONVIVENCIA		DPTO. ORIENTACIÓN	DPTO. ORIENTACIÓN
13:20 14:10				DPTO. ORIENTACIÓN	
15:00 16:00	Mediodía				
16:00 16:50			XEFATURA DPTO		
16:50 17:40	RD		ATENCIÓN FAMILIAS		
17:40 17:50			Recreo		
17:50 18:40			ATENCIÓN FAMILIAS		
18:40 19:30			DPTO. ORIENTACIÓN		

TA: ATENCIÓN AO ALUMNADO TP: TITORIA PAIS DO: ORIENTACIÓN
 RD: REUNIÓN DEPARTAMENTO XD: XEFATURA DEPARTAMENTO

Tendo en conta que a xefe do departamento impartirá titorías de orientación académico-profesional, e as que se requiran para a dinamización de grupos, resolución de conflitos, etc., este horario será flexible, xa que as actividades se levarán a cabo nas horas de titoría da ESO e nas horas de Valores Éticos/Relixión no bacharelato.

3. OBXECTIVOS XERAIS E ACCIÓNS PRIORITARIAS

Os obxectivos xerais de actuación do departamento de Orientación para o curso 2016-17 plantéanse a partires das recomendacións establecidas pola **Circular**

18/2007 das Direccións Xerais de Ordenación Educativa e Innovación Educativa e de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais, pola que se ditan instrucións para unificar as actuacións e estableceras accións prioritarias dos servizos de orientación educativa e profesional das ensinanzas escolares de Galicia, e da **Circular 8/2009** da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación educativa, pola que se regulan algunhas medidas de atención á diversidade para o alumnado de ESO. Así como a última circular (**Circular 10/2010**) da Dirección xeral de educación, formación profesional e innovación educativa pola que se ditan instrucións para coordinar as actuacións e establecer as accións prioritarias dos servizos de orientación educativa e profesional na Comunidade Autónoma de Galicia.

Tendo en conta dunha parte as circulares citadas e doutra as necesidades do contexto recollidas na memoria anual, as **accións prioritarias** para este curso serán as seguintes:

- Asesoramento e colaboración, no desenvolvemento e avaliación do Proxecto educativo do Centro.
- Seguimento e avaliación do Plan de atención á diversidade, nos termos que indica o *Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado.*
- Colaborar na posta en práctica do plan de mellora da convivencia, así como na dinamización da mesma.

- Asesorar, colaborar e incorporar contidos ó plan de acción tutorial, relacionados coa aprendizaxe emocional, a dinámica de grupos e a igualdade real entre homes e mulleres.
- Continuar ca incorporación ó PAT, programas e accións que incidan na aprendizaxe dos valores propios dunha sociedade participativa e democrática favorecedores dun clima de convivencia e respecto entre a persoas e as culturas.
- Levar a cabo o programa básico de habilidades sociais, que contempla actuacións para o desenvolvemento cognitivo, para o autocoñecemento e a mellora da autoestima. Este programa será levado a cabo pola orientadora nos casos que o requiran.
- Desenvolver o programa de habilidades sociais para o alumnado que sexa reiteradamente expulsado da aula ou acumule faltas de orde, coa finalidade de corrixir as condutas disruptivas e mellorar a súa integración no centro educativo.
- Diseñar accións de atención temperá que proporcionen respostas educativas apropiadas e adaptadas de carácter preventivo e compensador, tanto para o alumnado do noso centro como dos centros de Educación Primaria adscritos.
- Revisar, e avaliar obxectivamente as medidas de apoio e/ou reforzo para avanzar na prevención dos problemas de aprendizaxe e na loita contra o fracaso escolar. (Tentarase que se realice a avaliación en reunións ca Xefa de estudos, orientadora e profesorado de apoio)
- Asesorar sobre a conveniencia de reflexionar sobre as estratexias que se utilizan nas medidas de atención á diversidade.
- Coordinar actuacións co/as Orientador/as dos centros adscritos, sobre todo no tránsito da etapa de primaria a secundaria.
- Colaborar co profesorado titor na avaliación inicial do alumnado, especialmente co que comeza a súa escolarización, e realizar as avaliacións psicopedagóxicas que se consideren necesarias.
- Levar a cabo unha reunión, despois da avaliación inicial de Primeiro de ESO, cas orientadoras de Educación Primaria, para contrastar a información recibida ca percepción do equipo educativo de primeiro de ESO.

- Colaborar co profesorado no afianzamento de hábitos de estudo e traballo que favorezan a aprendizaxe autónoma e o desenvolvemento das capacidades do alumnado, así como afianzar o sentido do traballo en equipo, a valoración das apartacións dos demais e o respecto a outras formas diferentes de pensar
- Propoñer actuacións para promover unha maior participación e implicación das familias na vida do centro e na educación dos seus fillos/as
- Diseñar e levar a cabo actividades que faciliten a transición do sistema educativo ó mundo laboral.
- Ofrecer información ó alumnado do centro sobre itinerarios formativo-profesionais, dando a coñecer a oferta educativa e as perspectivas de inserción laboral.
- Reunións colectivas dos pais de todo o alumnado despois da avaliación inicial.
- Informar aos menores de idade que abandonan sen acadar o título de graduado, sobre as ensinanzas que poden proseguir para seguir el proceso educativo.
- Asesorar de forma xeral de saídas profesionais e elección vocacional a todo o alumnado, tendo en consideración o curso no que están matriculados.
- O Dto. de Orientación disporá da información actualizada para a orientación dos alumnos que desexen cursar ensinanzas de adultos, réximes especiais, Formación Profesional e estudos Universitarios.
- Suxerir aos departamentos a conveniencia de que elaboren probas obxectivas para avaliar as competencias para realizar a avaliación inicial.
- Elaboración de enquisas de satisfacción respecto das distintas funcións/ actuacións do departamento de orientación.
- Dotar ó departamento de:
 - Probas diagnósticas para detección de posibles trastornos disléxicos.
 - Probas de avaliación das competencias de la comprensión lectora.
 - Probas para avaliación do potencial do Aprendizaxe

4.-ÁMBITOS DE ACTUACIÓN

En relación ós ámbitos nos que o departamento de orientación centrará a súa atención, levaranse a cabo a través dos seguintes plans:

4.1.-Plan de Atención á diversidade.

Entenderase por atención á diversidade ó conxunto de medidas e accións que teñen como finalidade adecuar a resposta educativa ás diferentes características e necesidades, ritmos de aprendizaxe, motivacións, intereses e situacións sociais e culturais de todo o alumnado.

Obxectivos:

- Asesorar ós departamentos didácticos na elaboración de Programas de Reforzo, Programas de Recuperación e programas Específicos personalizados.
- Asesorar e animar ó profesorado a utilizar metodoloxías baseadas no traballo cooperativo en grupos heteroxéneos, tutoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos, etc.
- Asesorar na elaboración das Adaptacións Curriculares significativas.
- Colaborar e asesorar na selección do alumnado para establecer desdobres de grupo, reforzo educativo nas áreas instrumentais.
- Optimiza-los procesos de Ensino-Aprendizaxe: previr dificultades de aprendizaxe, detectar dificultades de aprendizaxe e necesidades educativas, a través do profesorado-titor e ofrecer actividades que dean resposta ás demandas do profesorado.
- Articular respostas educativas ás dificultades e necesidades detectadas para mellorar a atención á diversidade.
- Incidir no desenvolvemento de accións que melloren a adquisición de técnicas de traballo intelectual nos alumnos.

- Colaborar para levar a cabo o protocolo de detección do alumnado de TDAH.
- A partir do protocolo de ACOSO E CIBERACOSO elaborado pola consellería, estableceremos un protocolo adaptado e operativo para ó IES.
- Modificar e actualizar o Plan de atención á diversidade, para axustalo ó Decreto 229/2011, do 7 de decembro, así como a normativa xurdida a partires da LOMCE.
- Elaboración de materiais personalizados para o alumado con dificultades de aprendizaxe que precisa de apoio, co obxectivo de que exista continuidade na súa aprendizaxe.

A atención á diversidade quedará reflectida no presente curso como segue:

O alumnado de primeiro de ESO, que polas súas dificultades de aprendizaxe, quedan exentos de cursar a segunda lingua estranxeira, recibirán reforzo de Lingua Castelá. E o alumnado de segundo de ESO o RE será de Lingua Galega.

En Primeiro da ESO, quedarán exentos de francés o alumnado que foi proposto polas titoras de sexto de EP dos centros adscritos, e o alumnado doutros centros que polas súa historia escolar e as súas características así foi considerado en reunión da xefa de estudos titor/a e orientadora cos pais. En total seis alumnos dos que se incorporar este curso a primeiro terán exención de francés.

Do alumnado que repite primeiro de ESO, terán exención de francés cinco alumnos

Despois da avaliación inicial, e/ou da primeira avaliación, se o equipo educativo así o considera, o alumnado que poida presentar dificultades, poderá ser proposto para a exención.

Tres alumnos presentan serias dificultades de aprendizaxe e teñen un gran desfase curricular, polo que será proposto, para seguir unha Adaptación Individual Significativa, e ser atendidos pola profesora de Pedagogía Terapéutica (PT), fora da aula ordinaria. Outros dous alumnos que permanecen un ano máis en primeiro, requirirán tamén do apoio da profesora de PT, polas dificultades académicas que presentan.

Tamén en 1º de ESO, o alumnado que presenta dificultades nas materias instrumentais básicas, incluíranse no desdobre de matemáticas e/ou de lingua galega, establecido para compensar as dificultades deste alumnado e lograr que acaden as competencias e obxectivos do nivel de primeiro.

En segundo de ESO dez alumnos seguen o Programa de Mellora do Aprendizaxe e do Rendemento (PMAR). Dezanove alumnos seguen RE / exención de francés, ademais do alumnado de PMAR.

É probable, que despois da avaliación inicial, o número de alumnado con necesidades de apoio varíe, xa que teremos máis datos obxectivos.

En terceiro de ESO, a medida de atención adoptada para o alumnado co dificultades de aprendizaxe é o Programa de Mellora da Aprendizaxe e o Rendemento, un total de 7 alumnos están a seguir o PMAR. Unha alumna nova no centro, matriculada en segundo de ESO, despois de estudar o seu historial académico e o seu perfil, si o centro de procedencia o considera, poderá incorporarse ó grupo de PMAR de 3º.

Un alumno de 1º de Bacharelato seguirá unha adaptación curricular de acceso ó currículo (non significativa) na materia de Educación Física, debido á súa discapacidade motórica.

Respecto ó alumnado de nova incorporación ó centro que tería que ser atendido pola profesora de apoio, que non teña ACI, aínda queda por determinar. Seguirase o protocolo acordado polo departamento: primeiro a orientadora levará a cabo unha valoración psicopedagóxica ó alumnado que propoña o profesorado, posteriormente no correspondente informe, se determinarán as necesidades de apoio.

Levaranse a cabo por parte do profesorado os Reforzos Educativos que precise o alumnado con Síndrome de Asperger, con TDAH, e Dislexia e Dificultades de Aprendizaxe, matriculados no centro tanto na ESO como no Bacharelato. Os RE serán principalmente na adaptación dos tempos e instrumentos de avaliación, metodoloxía adaptadas ás súas características (titoría de iguais, traballo en equipo, etc.).

Actividades:

- Elaboración da documentación necesaria para o alumnado proposto para seguir unha Formación Profesional Básica.
- Elaboración da documentación para facer a proposta de alumnado que seguirá un Programa de Mellora do Aprendizaxe e do Rendemento de 2º e 3º de ESO.
- Realización das avaliacións psicopedagóxicas e os informes correspondentes do alumnado proposto para o Programa de Mellora da Aprendizaxe e o Rendemento.
- Realización das avaliacións psicopedagóxicas e informes que sexan demandadas, tanto por parte do profesorado como dos pais, para a valoración e orientación das necesidades de apoio, reforzos, etc., para favorecer el proceso de aprendizaxe del alumnado.
- Actividades de apoio ó profesorado-titor para a coordinación da avaliación inicial dos alumnos, sobre todo en primeiro e segundo da ESO. Informar das características do alumnado ó titor/a, sobre todo nos casos que polas súa singularidade considerase necesario.
- Realizar actividades de colaboración e asesoramento co profesorado sobre medidas educativas preventivas ou específicas a través dos tutores/as .

- Elaborar propostas de actividades para o alumnado con necesidades específicas de apoio, en colaboración ca profesora de Pedagogía Terapéutica.
- Colaborar e asesorar aos departamentos didácticos, sempre que o demanden, para elaborar os programas de recuperación e personalizados, para a recuperación de materias pendentes, e do alumnado repetidor.
- Realización das avaliacións psicopedagóxicas necesarias, así como dos informes precisos demandados por distintas institucións axeas ó centro.
- Colaboración na elaboración das adaptacións curriculares que sexan necesarias.
- Asesoramento e apoio ó profesorado que imparte docencia nos grupos de Reforzo Educativo por exención da segunda lingua estranxeira, tanto en estratexias de aprendizaxe do alumnado como en estratexias metodolóxicas .
- Asesoramento ó profesorado e/ou os alumnos na utilización de técnicas de Traballo intelectual que melloren o rendemento escolar.
- Diseñar actividades de cooperación centro-familia.
- Elaboración desde o departamento do protocolo de ACOSO E CIBERACOSO, que se propondrá á CCP.
- Actualización do Plan de Atención á diversidade e levar a cabo os procesos para a súa aprobación.
- Elaboración do Programa Base de Mellora do Aprendizaxe e o Rendemento.

4.2 Plan de Apoio á Acción tutorial

Tal e como establece no preámbulo a nova lei de educación, *as habilidades cognitivas, sendo imprescindibles, non son suficientes, é necesario adquirir competencias transversais, como o pensamento crítico a xestión a diversidade, a creatividade ou a capacidade para comunicar, actitudes clave como a confianza individual, o entusiasmo, a constancia e aceptación do cambio.* Polo tanto este labor, aínda que corresponde a toda a comunidade educativa, sendo unha dimensión máis da práctica docente, na ESO, a hora de tutoría centrarase exclusivamente nestes aspectos da persoa.

Ademais á acción titora tenderá a favorecer a integración e participación dos alumnos na vida do Centro, realizar o seguimento personalizado do proceso de aprendizaxe e facilitar a toma de decisións respecto ó seu futuro académico e profesional. Para ilo se poñerá a disposición dos tutores/as as unidades didácticas necesarias para levar a cabo nas horas de tutoría. A orientadora levará a cabo clases de tutoría directamente co grupo de alumnos cando así sexa solicitado polo profesorado titor e/ou por calquera outra circunstancia.

Levaranse a cabo tutorías individuais, sempre que o caso así o requira, asistindo o/a alumno/a concreto no horario de atención ao alumnado establecido no horario do departamento.

Obxectivos:

- Que o alumnado forme unha imaxe axeitada da propia persoa, das súas características e posibilidades, e desenvolver actividades de forma autónoma e equilibrada, valorando o esforzo e a superación das dificultades.
- Que o alumnado aprenda a ser e a convivir, a resolver os conflitos de forma pacífica.
- Que adquiran as habilidades sociais básicas necesarias en todo cidadán para conseguir unha convivencia pacífica.

- Relacionarse con outras persoas e participar nas actividades de grupo con actitudes solidarias e tolerantes, superando inhibicións e prexuízos, recoñecendo e valorando a diversidade.
- Diseñar programas e accións que incidan na aprendizaxe dos valores propios dunha sociedade participativa e democrática favorecedores dun clima de convivencia e de respecto entre as persoas e as culturas.
- Aprender a organizar as tarefas académicas, adquiran hábitos e técnicas de estudo, imprescindibles para el éxito académico.
- Levar a cabo unha selección de sesións de tutoría prioritarias en función do curso da ESO.

Dentro do apoio á acción titorial consideramos como prioritario o desenrolo dos seguintes programas:

ACOLLIDA PRESENTACIÓN E INTEGRACIÓN DO ALUMNADO

Actividades:

- Actividades encamiñadas á recepción dos alumnos, principalmente nos grupos onde haxa alumnos recen incorporados .
- Información de horarios, horas de tutoría, etc.
- Recollida de información dos alumnos: ficha cos seus datos persoais, académicos...
- Presentación das actividades do PAT, admitindo suxestións e propostas dos titores e dos alumnos.
- Descrición da estrutura organizativa: organigrama.
- Debate sobre os dereitos e os deberes dos alumnos.
- Normas de convivencia
- Elección democrática de delegado-a
- Coñecer a través de probas sociométricas a integración dos alumnos no grupo e cohesión do grupo.

- Detección a través de cuestionarios de situacións de acoso e/ou ciber acoso.

PROGRAMAS CENTRADOS NO DESEÑO DO PERSOAL DOS ALUMNOS

Encamiñados a:

- Potenciar as competencias persoais do alumnado,
- Facilitarlles un mellor coñecemento de si mesmos.
- Clarificar valores.
- Aprender a resolver conflitos
- Aprender a organizarse.
- Adaptación do programa de habilidades e competencias sociais ó D.8/2015

Actividades:

- Actividades de autoavaliación .
- Actividades informativas.
- Dinámica de grupos: técnicas para mellorar o autocoñecememeto mutuo. Resolución de conflitos (resolución de problemas estudio de casos, rol playing).
- Programas de desenrolo de condutas pro-sociais.
- Programa de resolución de conflitos.
- Prestarase atención individualizada cando o soliciten.
- Axudarlles a conseguir unha boa integración no centro e no grupo de compañeiros e/ou compañeiras.
- O programa de habilidades sociais levarase a cabo realizando el procedemento que nel se recolle, que foi aprobado o curso 2013-2014.

Para levar a cabo algúns dos obxectivos sinalados, contamos ademais dos titores ca colaboración dos seguintes servizos externos ó centro: A Cruz Vermella, Agareso, o Plan director, a Asociación Aesleme, K-18, e o Concello, Para que a labor titorial sexa operativa e organizada, orientadora e titores manterán contacto frecuente. Debido a que non é posible pola organización de horarios ter reunións dentro do horario, o contacto cos titores será fundamentalmente a través de correo electrónico, agás nos casos máis complexos e/ou delicados que deban ser tratados directamente, para o que buscaremos tempos fora dos nosos horarios.

4.3 Plan de Orientación Académico e Profesional:

O POAP, considérase como un aspecto mais da actividade orientadora que todo alumno precisa no seu proceso de ensino aprendizaxe. O seu obxectivo último vai na liña da auto-orientación, pero o proceso previo será o de facilitar a toma de decisións sobre o itinerario académico e profesional do alumnado.

En relación co POAP, o Departamento de Orientación incluírá as seguintes actuacións:

Asesoramento e colaboración nas tarefas xerais do Centro:

- Coordinación das actividades que teñan que ver coa orientación académica e profesional; conferencias, saídas, sesións informativas.

Cos profesores:

- Propoñerlles traballar nas súas áreas os contidos que facilitan o desenrolo da capacidade da toma de decisións.
- Realizar na hora de titoría contidos específicos sobre o sistema educativo, o mundo sociolaboral, estratexias de búsqueda de emprego...
- Asesoramento e motivación para a posta en marcha de actuacións na dinamización da convivencia escolar.

Cos alumno:

- Informar ao alumnado dos recursos laborais e profesionais ó seu alcance.
- A través do blog de orientación e do programa orienta, que vaian perfilando as súas preferencias profesionais, para a toma de decisións de optativas en terceiro e cuarto da ESO, bacharelatos, formación profesional e graos universitarios.
- Axudarlles na toma de decisións sobre as opcións que se lle presenten, a través de entrevistas individualizadas nas horas de atención ó alumnado por parte da orientadora.
- Favorecer o contacto cos distintos ámbitos profesionais, vinculando a escola co mundo do traballo e considerando este como obxectivo de ensinanza aprendizaxe.

Cos pais:

- Orientar ás familias de forma individual ou colectiva para que asuman responsablemente na educación e orientación dos seus fillos.
- Atención individualizada os que o soliciten.
- Reunións cos pais/nais, nas que se lles informará da optatividade para os curso de 3º, 4º de ESO e 1º e 2º de Bacharelatos, Formación Profesional e universidades.

4.4 Actuacións coas Familias

Para acadar o obxectivo de mellora-la relación centro-familia, dende o D.O. se potenciará que os pais se impliquen no proceso educativo dos seus fillos mediante:

- Convocatoria de reunión colectiva pais-titores a lo menos unha vez o trimestre na que se tratarán os seguintes temas: Presentación do titor/a ,Calendario escolar, Avaliacións, RRI, funcións do D.O. Temas a tratar nas titorías , Orientación vocacional e profesional...

- Reunión cos pais do alumnado que van levar algunha medida de atención a diversidade (Adaptacións, programas de reforzo educativo, etc.)
- Entrevistas persoais periódicas da orientadora cos pais dos nenos con necesidades educativas especiais, e potencia-la relación do profesorado de apoio cos pais.
- Entrevistas persoais cos pais dos alumnos que manifesten problemas de conduta, abandono, etc.
- Entrevistas persoais cos pais que as demanden.
- Facer conscientes ós pais de que a súa implicación na educación dos fillos é imprescindible.

4.5 .- Actuación cos Centros Adscritos

Os centros referidos son:

- C.E.I.P. de CABANAS de Salcedo
- C.E.I.P. DE SAN MARTIÑO (Iglesias).
- C.E.I.P A CARBALLEIRA de Lourizán.

Levaranse a cabo as seguintes actividades

- Reunión antes e despois da avaliación inicial para intercambio de información sobre o alumnado de primeiro de ESO.
- Intervencións puntuais das demandas que se formulen, tanto por parte dos centros como do IES.
- Contrastar información, e facer propostas de actuación en E. Primaria a partir das avaliacións dos alumnos de 1º de ESO.
- Diseñar accións encamiñadas á atención temperá do seu alumnado.

5.- METODOLOXÍA

A posta en marcha do plan anual de orientación levarase a cabo cunha intervención sistemática (tal e como se ven expoñendo) e dentro dun proceso integral, implicando non solo ós integrantes do Departamento, senón a todo o profesorado e aos pais.

A labor de intervención vai dirixida principalmente á prevención de dificultades sen esquecer a función compensadora, incidindo principalmente no contexto escolar e social do alumnado.

6.- DISTRIBUCIÓN TEMPORAL DAS ACTIVIDADES

1º TRIMESTRE:

- Elaboración dos informes precisos para ó alumnado que despois da avaliación extraordinaria é proposto para incorporarse a un Programa de Diversificación Curricular.
- Entrevistas cos pais/nais e co alumno/a proposto para seguir unha FPB, informarlles sobre o itinerario e asinar o consentimento se procede.
- Entrevistas cos pais/nais e co alumno/a proposto para incorporarse a un PMAR, informarlles en que consiste o programa e asinar o consentimento se procede.
- Entrevistas individuais cos pais do alumnado propósito para exención da segunda lingua estranxeira, así como cos pais do alumnado propósito para recibir apoio por parte da profesora de PT. E asinar o consentimento se procede
- Elaboración do Plan anual de Orientación.
- Constitución formal do Departamento de Orientación.
- Establecemento dos criterios pedagóxicos, organizativos e funcionais do mesmo.

- Presentación da programación ós membros do departamento e incorporala a páxina web do centro.
- Revisión e priorización de actividades do Plan de Acción Titorial
- Comunicación da información recollida dos novos alumnos, en especial o que respecta ó alumnado con características individuais específicas.
- Organización das medidas de atención á diversidade tendo en conta as conclusións das avaliacións finais extraordinarias do curso anterior e da avaliación inicial.
- Posta en funcionamento do sistema de apoio as necesidades educativas especiais.
- Valoración e propostas de Programas de reforzo, de recuperación e persoais así como das Adaptacións Curriculares.
- Avaliacións Psicopedagóxicas dos alumnos con necesidades educativas de apoio.
- Entrevistas familiares do alumnado que o precise.
- Entrevistas cos pais de alumnos que vaian a seguir programas de reforzo, recuperación, etc, Exención de Francés, ou calquera outra medida de atención a diversidade.
- Entrevistas individuais cos alumnos co demanden.
- Asesoramento e apoio á acción titorial.
- Propostas e actuacións de dinamización da convivencia.
- Preparación da 1ª sesión de avaliación
- Asistencia as reunións das sesións de avaliacións.
- Entrevistas con pais que as demanden.
- Conclusións da sesión de avaliación.

2º TRIMESTRE:

- Operativización das conclusións da avaliación do 1º trimestre, revisión e actualización de decisións previas, correccións organizativas.
- Valoración e seguimento dos casos con avaliación psicopedagóxica
- Actuacións na dinamización da convivencia
- Valoración de casos con dificultades de aprendizaxe ou conduta non considerados con anterioridade.
- Reunións cas responsables dos centros adscritos.
- Orientación académica e profesional, en especial o referido a cuarto curso de ESO, e primeiro e segundo de Bacharelato.
- Seguimento das medidas de atención a diversidades que se están levando a cabo no presente curso.
- Realización das avaliacións psicopedagóxicas que se precisen.
- Asesoramento e apoio a acción tutorial.
- Seguimento das adaptacións curriculares.
- Seguimento e valoración dos reforzos educativos que se están levando a cabo.
- Preparación da avaliación trimestral.
- Reunións de avaliación.
- Selección do alumnado que polo seu perfil sexa preciso medidas de atención á diversidade cara o próximo curso (PMAR) e Formación Profesional Básica
- Conclusións da sesións de avaliación.
- Entrevistas co alumnado que o precise ou o solicite.
- Reunións individuais cas familias que o soliciten e/ou que sexan requiridas.
- Elaboración dos informes que se precisen.

3º TRIMESTRE:

- Operativización das conclusións da avaliación do 2º trimestre: revisión e actualización de decisións previas, correccións organizativas.
- Entrevistas individuais cos pais que o soliciten ou que se lles teña que informar e/ou valorar a situación escolar dos seus fillos-as.
- Entrevistas persoais cos alumnos que o precisen e /ou o soliciten.
- Entrevistas cos pais de alumnos que podan ser propostos para Exención de Francés, Formación Profesional Básica ou PMAR.
- Elaboración de documentos para solicitar a autorización dos Programas de Mellora da aprendizaxe e do Rendemento, Formación Profesional Básica e demais medidas que vaian adoptarse cara o seguinte curso.
- Avaliacións Psicopedagóxicas necesarias tanto no propio centro como nos adscritos.
- Realización do programa de orientación profesional e vocacional para os cursos de 3º, 4º de ESO e Bacharelato.
- Orientación académica e profesional: entrevistas individuais para a toma de decisións sobre optativas para o alumnado de 3º e 4º de ESO e Bacharelato
- Proposta de sesión de preavaliación.
- Preparación da avaliación final cos titores.
- Conclusións da avaliación final ordinaria.
- Reunión cas orientadoras dos centros adscritos para preparar o programa de transición de E. Primara a ESO.
- Reunións cos pais do alumnado de 6º de EP dos centros adscritos.
- Avaliación dos distintos plans elaborados no Departamento de Orientación.

- Elaboración da Memoria do departamento, así como a do Plan de Acción Titorial, do Plan de Atención á Diversidade e do Plan Académico e Profesional.
- Elaboración e Redacción da Memoria do Departamento de Orientación.

O longo do curso elaboraranse os seguintes documentos:

- Protocolo para a detección de acoso e ciber acoso, tentando que sexa o máis operativo posible, previamente ás reunións de departamento mandarase o elaborado por correo electrónico ós membros, para a súa mellora, ata completalo.
- Deseño e elaboración dos consellos escolares para o 2º de ESO, así como mellorar os elaborados o curso pasado para os cursos de 1º e 3º de ESO.
- Actualización do Plan de Atención á Diversidade.
- Actualización do programa de habilidades sociais

7.- RECURSOS DISPOÑIBLES

Persoais:

- Titores
- Todo profesorado que imparte docencia

- Profesora de pedagogía terapéutica
- Xefes/as de departamento
- Equipo directivo
- Traballadora Social
- Fundación Secretariado Xitano
- E.O.E.

Materials:

- Departamento de orientación co material de que dispón.
- Biblioteca.
- Aula de Informática.
- Departamentos Didácticos
- Aula de Tecnoloxía
- Aula de Plástica
- Secretaría
- Sala de titoría
- Sala de profesores.

8.- AVALIACIÓN DO PLAN DE ORIENTACIÓN.

A avaliación deste Plan de Orientación levarase a cabo ó longo de todo o proceso, o que permitirá facer revisións ou modificacións, ter en conta imprevistos etc,

Os criterios que se terán en conta serán:

- Relación entre os obxectivos , actividades e os resultados -Eficacia-
- Adecuación dos recursos, temporalización e estratexias metodolóxicas - Pertinencia-
- Viabilidade para levalo a práctica. -Viabilidade-

A valoración global das accións realizadas reflectírase nunha memoria final na que se indicará o nivel de consecución dos obxectivos, as dificultades atopadas, as modificacións introducidas, así como as propostas de mellora que se incorporarán no plan do seguinte curso.

9. ANEXO

Programación da aula de pedagogía Terapéutica. (Anexo apart

ELABORACIÓN E ENTREGA DA PROGRAMACIÓN

DATA DE ELABORACIÓN	A programación elaborouse ó longo do mes de setembro.
DATA DE ENTREGA	5 de outubro de 2016
Pontevedra, 5 de outubro de 2016 O/A xefe de departamento Asdo.: Benita-Victoria Martínez Jorrín	